

relatieve, deels ook absolute lymphoblastenvermeerdering in het bloed, evenals KORTEWEG echter pas in de laatste weken voor den dood. Voor de primaire ontstaansplaats der muizenleucoses vestigen schrijvers, behalve op de andere lymphocytenbereidende weefsels vooral de aandacht op den thymus. De leucoses zouden als reactie op een niet-specifieken prikkel, hier de Röntgenbestraling, ontstaan. De afbeeldingen zijn fraai, de tabellen onoverzichtelijk. Het boekje verdient de aandacht van allen, die belang stellen in het leucaemievraagstuk.

G. A. KREUZWENDEDICH VON DEM BORNE.

Bücher der ärztlichen Praxis, No. 26. *Neurosen und Psychosen der weiblichen Generationsphasen* van Prof. Dr. MARTIN PAPPENHEIM, Wien. Verlag von JULIUS SPRINGER, Wien und Berlin. Prijs: 4 mark.

Dit is een eenvoudig, goedkoop boekje met rijken inhoud, dat een goed gerangschikt overzicht geeft van de nerveuse en psychische stoornissen, waartoe de menstruatie, de zwangerschap, het kraambed en het climacterium aanleiding geven, met een inleiding, waarin de invloed van verschillende factoren op het ontstaan daarvan wordt besproken. De schrijver gaat uit van de betekenis van aanleg en omgeving tegelijk. Evengoed als bij het bestaan van een bijzonderen aanleg gunstige uitwendige omstandigheden het ontbreken der stoornis kunnen tegengaan, zullen zij onder ongunstige uitwendige omstandigheden (bij uitzondering ook zonder bijzonderen aanleg) ontstaan. Dit standpunt is optimistisch want het wettigt de moeite, die men zich geeft bij de opvoeding van het kind.

Wie over uitgebreide hand- en leerboeken beschikt heeft het boekje niet noodig, wie in kort bestek een en ander wil overzien, leest het allicht met voldoening.

G. C. NIJHOFF.

ANDRE BARBÉ, *Psychiatrie*. (Uit de „Collection des initiations médicales”). Uitg. MASSON et Cie, Parijs, 195 bldz. Prijs 16 frs.

Dit boekje behandelt achtereenvolgens de anamnese, wijze van onderzoek, symptomen, syndromen, ziektebeelden. Ook de neurologische en biologische gegevens worden kort aangestipt. Daar de Fransche psychiatrie, in het bijzonder wat de indeeling, doch ook wat de specificatie van verschijnselen en syndromen betreft, nu eenmaal aanmerkelijk afwijkt van de hier te lande gevolgde Duitsche psychiatrie, lijkt een dergelijk boekje voor de meest onzer studenten in degeneeskunde niet aanbevelenswaardig. Doch ook overigens lijkt mij dit werkje zijn doel, een *inleiding* zien, te missen: het lijdt aan een hinderlijke „over-indeeling”, die aan de leesbaarheid aanmerkelijk afbreuk doet, het mist op vele plaatsen de bekende Fransche helderheid en korthed (de definitie van een manischen toestand is welgeteld 10 regels lang!), het geeft zijn omschrijvingen grootendeels door citaten uit groote handboeken, voor het kader van dit werkje niet berekend en gewoonlijk meer verwarrend dan verduidelikend.